

POSTIPANKKI

POSTIPANKIN HALLITUKSEN KERTOMUS
VUODELTA 1972

POSTBANKEN

POSTBANKSSTYRELSENS BERÄTTELSE
FÖR ÅR 1972

Ref F1 3.6

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO—FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
VII B:83

POSTIPANKKI

POSTIPANKIN HALLITUKSEN KERTOMUS
VUODELTA 1972

POSTBANKEN

POSTBANKSSTYRELSENS BERÄTTELSE
FÖR ÅR 1972

Sisällys

	Sivu
Taloudellinen kehitys.....	5
Postipankin toiminta	7
Talletukset	7
Postisiirto	8
Luotonanto	8
Asuntorahoitus	9
Ulkomaanliike	10
Palvelumuotojen kehitys	10
Henkilöstö	11
Toimipaikat ja konekanta	12
Osakkuus erityisluottolaitoksissa	12
Toiminnan tulos	13
Arvostuserät ja vararahasto	13
Hallitus ja johtokunta	13
Voitto	14

Innehåll

	Sid.
Den ekonomiska utvecklingen	5
Postbankens verksamhet	7
Depositionerna	7
Postgirot	8
Kreditgivningen	8
Bostadsfinansieringen	9
Utlandsrörelsen	10
Serviceformernas utveckling	10
Personalen	11
Kontoren och maskinparken	12
Delägarskap i specialkreditinrättningar	12
Verksamhetsresultatet	13
Värderegleringsposterna och reservfonden	13
Styrelsen och direktionen	13
Årets vinst	14

Taloudellinen kehitys

Vuoden 1972 talouspolitiikan keskeisiä huolenaiheita olivat työllisyyden heikentyminen sekä hintatason kohoaminen. Investointitoimintaa pyrittiin vilkastuttamaan, mutta erityisesti teollisuuden osalta sen liikkeellelähtöä hidasti epävarmuus Suomen ja Euroopan Talousyhteisön välisen valmiiksi neuvotellun vapaa-kauppasopimuksen kohtalosta. Ulkomaankaupan vauhaus jäi odotettua pienemmäksi.

Kokonaistuotannon kasvuksi muodostui vuonna 1972 viisi prosenttia, mikä osittain johtuu alhaisesta vertailutasosta, sillä työmarkkinahäiriöt leikkasivat vuonna 1971 osan tuotannosta. Teollisuustuotannon nousu oli 8 prosenttia. Suhteellisesti voimakkainta oli kasvu metalliteollisuudessa, jossa se oli 12 prosenttia, mikä kuitenkin selittyy lähes kokonaan edellisvuotisista lakoista aiheutuneista tuotannon menetyksistä. Puu- ja paperiteollisuuden tuotanto lisääntyi 5 prosentilla, mikä heijasteli vientikysynnän lievää pirstymistä kansainvälisen nousukauden alkamisen myötä. Muun tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi keskimäärin 6 prosentilla.

Uusia asuntoja valmistui vuonna 1972 noin 56 000 eli kymmenisen prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Yli puolet asuntotuotannosta oli valtion lainoittamaa. Maa- ja vesirakennustoiminta lisääntyi 7 prosentilla lähinnä työllisyystilanteesta johtuvien julkisten investointien johdosta.

Työllisyys oli koko vuoden ajan heikompi kuin edellisenä vuotena, joskin loppuvuodesta oli vähäistä parantumista havaittavissa. Työttömyysaste kohosi 2.2 prosentista 2.6 prosenttiin. Etelä-Suomen teollisuuskeskuksissa oli puutetta ammattitaitoisesta työvoimasta, samalla kun Pohjois- ja Itä-Suomessa työllisyystilanne oli vaikea. Kuluttajahinnat nousivat joulukuusta 1971 joulukuuhun 1972 7 prosenttia, vaikka vuoden alussa hintatasoa alensivat eräiden kestokulutustavaroiden ylimääräisen 15 prosentin liikevaihtoveron kumoutuminen sekä pankkien antolainauskorkojen aleneminen. Hintatason kohoamiseen vaikuttivat mm. tuottavuuden kasvun ylittäneet palkkojen korotukset, maataloustuloratkaisu sekä tuontihintojen nousu. Hintasäännöstelyä lievennettiin vuoden aikana siirtymällä eräiden tavaroiden osalta ns. ilmoitusmenettelyyn. Myös rakennuskustannusindeksin kohoaminen jatkui voimakkaana ja nousu vuoteen 1971 verrattuna oli 8 prosenttia.

Den ekonomiska utvecklingen

Den försvagade sysselsättningen och den fortsatta kraftiga stegringen av prisnivån utgjorde några av de centralaste orsakerna till oro inom den ekonomiska politiken under år 1972. Man försökte uppliva investeringsverksamheten, men isynnerhet inom industrin uppbromsades starten av osäkerheten angående det frihandelsavtal mellan Finland och EEC som man förhandlat sig fram till. Underskottet i utrikeshandeln blev mindre än väntat.

Den totala produktionsökningen för år 1972 var fem procent, vilket delvis beror på den låga jämförelsenivån ty störningarna på arbetsmarknaden skar till en del ner produktionen år 1971. Produktionsökningen inom industrin var 8 procent. Proportionellt sett kraftigast var ökningen inom metallindustrin, dvs. 12 procent, vilket emellertid nästan uteslutande beror på de produktionsförluster som förorsakades av strejkerna under föregående år. Trä- och pappersindustriproduktionen steg med 5 procent, vilket avspeglade en lätt ökning av exportefterfrågan i samband med inledningen av den nya högkonjunkturen på världsmarknaden. Den övriga fabriksindustriens produktion steg med i medeltal 6 procent.

År 1972 färdigställdes c. 56 000 nya bostäder eller ungefär tio procent mera än året förut. Över hälften av bostadsproduktionen finansierades med statslån. Jord- och vattenbyggnadsverksamheten ökade med 7 procent närmast som en följd av offentliga investeringar som föränleddes av sysselsättningsläget.

Sysselsättningsläget var under hela året svagare än år 1971, även om man mot slutet av året kunde skönja en obetydlig förbättring. Arbetslöshetsgraden steg från 2.2 procent till 2.6 procent. Det rådde brist på yrkeskunnig arbetskraft i södra Finlands industricentra, samtidigt som sysselsättningsläget i norra och östra Finland var svårt.

Konsumentprisen steg från december 1971 till december 1972 med 7 procent trots att prisnivån i början av året sjönk som en följd av att den extra omsättningskatten på 15 procent på varaktiga konsumtionsvaror slopades och bankernas utlåningsräntor sänktes. Den höjda prisnivån berodde bland annat på lönehöjningarna, vilka översteg produktivitetsökningen, lantbruksinkomstavgörandet samt stigande importpriser. Prisregleringen lindrades under året genom en övergång till ett så kallat anmälningssystem för vissa varor. Även byggnadskostnadsindex fortsatte att stiga kraftigt,

Palkansaajien ansiotaso kohosi nimellisesti 12 prosenttia ja reaalisesti yli 4 prosenttia. Metsänomistajien tulot alenivat 10 prosenttia, sen sijaan maataloustulot lisääntyivät edellisvuotista voimakkaammin, noin 8 prosenttia. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot nousivat runsaat 11 prosenttia ja yksityiset kulutusmenot 13 prosenttia, joten kotitalouksien säästämisen ja tulojen suhde aleni. Erityisen voimakkaasti lisääntyivät kestävien tavaroiden ostot, joita ns. pistevero hillitsi vuoden 1971 loppupuoliskolla.

Yksityiset investoinnit pysyivät edellisvuotisella tasolla, kone- ja kalustoinvestoinnit jopa vähenivät. Julkiset investoinnit sen sijaan lisääntyivät lähes kymmenellä prosentilla.

Kauppataseen vajuus jäi selvästi alhaisemmaksi kuin edellisenä vuotena ja oli noin miljardi markkaa. Tavara- viennin määrä kasvoi 15 prosenttia ja arvo 22 prosenttia. Tuonnin määrällinen lisäys oli 2 prosenttia, ja sen arvo kasvoi 12 prosenttia. Tuonnin hidas kasvu johtui lähinnä investointitavaroiden tuonnin hidastumisesta loppuvuodesta. Vaihtotaseen vajuus oli noin 600 miljoonaa markkaa. Kansainvälisten pääomamarkkinoiden ollessa kevyet pitkäaikaisen pääoman tuonti jatkui varsinkin vuoden alkupuolella runsaana ja Suomen Pankin kulta- ja valuuttavaranto kasvoi 271 miljoonaa markkaa, mistä 85 miljoonaa markkaa perustui erityisten nosto-oikeuksien lisääntymiseen.

Pankkien ottolainaus yleisöltä lisääntyi vuoden aikana 18 prosenttia. Huolimatta tuntuvasta hintojen noususta ja talletuskorkojen alentamisesta vuoden alussa 3/4 prosenttiyksiköllä yleisön varsinaiset talletukset kasvoivat 16 prosenttia. Näin suuri nousu johtui osaltaan vaihtoehtoisten sijoituskohteiden vähäisyydestä, sillä kotitalouksien säästäminen ei lisääntynyt paljoakaan vuonna 1972. Erityisesti valtio oli pidättyväinen uusien obligaatiolainojen liikkeeseen laskussa. Yleisön käteistalletukset — siirto- ja shekkitilien saldot — nousivat peräti kolmanneksella. Yritykset nostivat Suomen Pankista suhdanne- ja investointitalletuksia vuoden aikana yhteensä 252 miljoonaa markkaa ja Suomen Pankkiin vuonna 1971 kerättyjä suhdanneveroja käytettiin 72 miljoonaa markkaa.

Pankkien luotonanto yleisölle pysyi vuonna 1972 melko vilkkaana huolimatta investointitoiminnan laimenemisesta asuntorakennustoimintaa lukuunottamatta. Antolainaus lisääntyi lähes 17 prosenttia eli hieman nopeammin kuin vuonna 1971. Pääpaino oli pitkäaikaisissa luotoissa, lähinnä asuntolainoissa. Sen sijaan lyhytaikaisten luottojen kysyntä oli laimeampaa, mikä osaltaan heijastelee liike-elämän hyvää maksuvalmiutta. Pankkien antolainauskorkoja alennettiin vuoden 1972 alusta lähtien 3/4 prosenttiyksiköllä lukuunottamatta kulutus- ja tuontiluottoja. Suomen Pankki antoi rahalaitoksille toukokuussa ohjeet suosia erityisesti työllisyyttä edistäviä investointeja sekä kehotti vuoden lopulla pankkeja yhtenäistämään eräiden henkilöluottojen ehdot.

Pankkien maksuvalmius keveni vuoden 1972 aikana etupäässä suhdannevarausten purkamisen ja ulkomaisen luotonoton ansiosta. Liikepankkien keskuspankkiluottokiintiö pysyi koko vuoden 1 224 miljoonassa markassa, josta keskimäärin vain runsas puolet oli käytössä. Valtion kassatilanne oli edelleen hyvä.

jämfört med år 1971 var stegringen 8 procent. Lön- tagarnas förtjänstnivå steg nominellt med 12 procent och reellt med över 4 procent. Skogsägarnas inkomster minskade med 10 procent, däremot steg lantbruks- inkomsterna kraftigare än året förut, med c. 8 procent. Privathushållens disponibla inkomster steg med drygt 11 procent och de privata konsumtionsutgifterna med 13 procent, varför relationen mellan hushållens sparande och inkomster minskade. Speciellt kraftigt ökade köpen av varaktiga konsumtionsvaror, som dämpats av den så kallade punktskatten under slutet av år 1971.

De privata investeringarna höll sig på föregående års nivå, investeringarna i maskiner och inventarier minskade till och med. Däremot ökade de offentliga investeringarna med närmare 10 procent.

Underskottet i handelsbalansen var klart mindre än föregående år och utgjorde c. en miljard mark. Varu- exportens volym ökade med 15 procent och dess värde med 22 procent. Importvolymen ökade med 2 procent och värdet med 12 procent. Importens långsamma tillväxt berodde närmast på att importen av investerings- varor avtog mot slutet av året. Underskottet i bytes- balansen var c. 600 miljoner mark. På grund av lättna- den på den internationella kapitalmarknaden fortsatte den rikliga importen av långfristigt kapital isynnerhet i början av året och Finlands Banks guld- och valuta- reserv växte med 271 miljoner mark varav 85 miljoner mark härrörde från speciella dragningsrätter.

Bankernas inlåning från allmänheten ökade under året med 18 procent. Trots den kännbara prisstegringen och sänkningen av depositionsräntorna med 3/4 % i årets början, växte allmänhetens egentliga depositioner med 16 procent. Denna stora ökning berodde för sin del på det ringa utbudet av alternativa investerings- objekt ty privathushållens sparande ökade inte nämn- värt år 1972. Isynnerhet staten var återhållsam när det gällde emittering av nya obligationslån. Allmänhetens kontantdepositioner på giro- och checkkonton ökade med hela en tredjedel. Under årets lopp lyfte företagen sammanlagt 252 miljoner mark av konjunktur- och investeringsdepositionerna i Finlands Bank och av den konjunkturskatt som influtit till centralbanken år 1971 utnyttjades 72 miljoner mark.

Bankernas kreditgivning till allmänheten var rätt livlig under år 1972 trots att investeringsverksamheten avmattades inom alla andra områden utom bostads- byggnadsbranschen. Utlåningen ökade med 17 procent eller något snabbare än år 1971. Huvudvikten lades vid långfristiga krediter, närmast bostadslån. Däremot var efterfrågan på kortfristiga krediter lamare, vilket för sin del avspeglar affärslivets goda likviditet. Bankernas utlåningsräntor sänktes i början av år 1972 med 3/4 %, med undantag av räntorna på konsumtions- och im- portkrediter. I maj gav Finlands Bank penninginrätt- ningarna direktiv om att i främsta rummet favorisera sysselsättningsfrämjande investeringar och uppmanade i slutet av året bankerna att förenhetliga villkoren för vissa personliga krediter.

Bankernas likviditet lättade under år 1972 i första hand tack vare tillgången på konjunkturreserverings- medel och utländska krediter. Affärsbankernas kredit- kvot i centralbanken stod hela året på 1 224 miljoner mark varav i genomsnitt endast drygt hälften ut- nyttjades. Statens kassaläge var fortfarande gott.

Postipankin toiminta

Postipankin kehitys oli 86. toimintavuotena monilta osin poikkeuksellisen hyvä. Pankin koko ottolainaus oli vuoden päättyessä 3 367.4 miljoonaa markkaa ja lisäys edellisestä vuodesta 660.5 miljoonaa markkaa eli 24.4 prosenttia. Vuonna 1971 kasvu oli 17.9 prosenttia. Saldojen lisäys oli voimakkainta siirtotilien puolella.

Luotonanto kokonaisuudessaan oli toimintavuoden päättyessä 2 728.0 miljoonaa markkaa.

Valtion hyvää kassatilannetta heijastellen valtion saatavat Postipankilta kasvoivat. Postipankin maksuvalmius oli helppo ja kassasijoitusten määrä suuri.

Pankin omaisuustaseen loppusumma oli vuoden 1972 päättyessä 4 137.2 miljoonaa markkaa ja lisäys edellisestä vuodesta 24.2 prosenttia.

Pankkitakauksia oli vuoden vaihteessa kaikkiaan 129.3 miljoonaa markkaa.

Talletukset

Toimintavuoden päättyessä oli varsinaisia talletuksia 1 805.6 miljoonaa markkaa, mikä on 314.2 miljoonaa markkaa eli 21.1 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Edellisenä vuonna kasvu oli 15.8 prosenttia. Talletuksista oli 68 prosenttia leijonakantisilla säästötileillä. Käyttötilien osuus talletusten kokonaismäärästä kasvoi jonkin verran. Määräaikaistilien saldon lisäys sen sijaan jäi suhteellisesti muiden tilien kasvua pienemmäksi.

Postipankin varsinaiset talletukset

	Sälido 31. 12. 1972		Saldon kasvu v.1972	
	mmk	mmk	mmk	%
Määräaikaistilit yhteensä		287.4	43.9	18.0
6 kk:n tilit	21.9			
12 » »	79.6			
24 » »	185.9			
Käyttötilit		107.9	21.2	24.4
Säästötilit		1 227.6	216.2	21.4
Muut talletustilit ...		182.8	32.9	21.9
Varsinaiset talletukset yhteensä		1 805.6	314.2	21.1

Säästötilien ja karttuvien talletustilien korko oli katsausvuonna 4 ¼ %. Käyttötilien korko oli samoin 4 ¼ % maksettuna kuukauden alimmalle saldolle. Määräaikaistalletuksista maksettiin 24 kuukaudeksi sidotuille varoille korkoa 6 ¼ %, 12 kuukauden tileille 5 ¼ % ja 6 kuukauden tileille 4 ¾ %.

Talletustilien lukumäärä kohosi vuoden päättyessä 2 753 265 kappaleeseen. Siitä oli käyttötilejä 101 286. Tilien luku lisääntyi 158 401 kappaletta lisäyksen oltua edellisenä vuonna 133 905. Talletustilitapahtumien lukumäärä oli vuonna 1972 27.2 miljoonaa ja lisääntyi edellisestä vuodesta 22.7 prosentilla.

Postbankens verksamhet

Postbankens utveckling under det 86. verksamhetsåret var i många avseenden exceptionellt god. Bankens totala inlåning var vid årets slut 3 367.4 miljoner mark och ökningen jämfört med året förut 660.5 miljoner mark eller 24.4 procent. År 1971 var ökningen 17.9 procent. Saldoökningen var starkast på girokontosidan.

Den totala kreditgivningen uppgick vid verksamhetsårets slut till 2 728.0 miljoner mark.

Lättnaden i statens kassaläge avspeglades däri att statens tillgodohavanden i Postbanken växte. Postbankens likviditet var god och kassainvesteringarnas belopp stort.

Balansräkningen slutade på 4 137.2 miljoner mark för år 1972 och ökningen jämfört med föregående år var 24.2 procent.

Bankgarantierna uppgick vid årsskiftet till 129.3 miljoner mark.

Depositionerna

Vid verksamhetsårets utgång uppgick de egentliga depositionerna till 1 805.6 miljoner mark, vilket är 314.2 miljoner mark och 21.1 procent mera än ett år tidigare. År 1971 var tillväxten 15.8 procent. Av depositionerna utgjordes 68 procent av depositioner på bankens sparkonton. Brukskontonas andel av depositionernas totalbelopp steg något. De tidsbundna depositionernas saldo ökade däremot proportionellt sett mindre än övriga konton.

De egentliga depositionerna i Postbanken

	Sälido 31. 12. 1972		Saldoökning år 1972	
	mmk	mmk	mmk	%
Tidsbundna depositioner sammanlagt		287.4	43.9	18.0
6 mån. konton ..	21.9			
12 » » ..	79.6			
24 » » ..	185.9			
Brukskonton		107.9	21.2	24.4
Sparkonton		1 227.6	216.2	21.4
Övriga depositions-konton		182.8	32.9	21.9
De egentliga depositionerna sammanlagt		1 805.6	314.2	21.1

Räntan på sparkonton och kapitalräkningar var under hela verksamhetsåret 4 ¼ % och samma ränta erlades även på brukskonton, på månadens lägsta saldo. För tidsbundna depositioner erlades 6 ¼ % på 24 månaders depositioner, 5 ¼ % på 12 månaders depositioner och 4 ¾ % på 6 månaders depositioner.

Vid årets slut var antalet depositions-konton 2 753 265. Därav var 101 286 brukskonton. Antalet konton steg med 158 401 medan ökningen år 1971 varit 133 905 konton. Antalet transaktioner på depositions-konton uppgick år 1972 till 27.2 miljoner och ökade med 22.7 procent jämfört med föregående år.

Postisiirto

Siirtotilisaatavat olivat toimintavuoden päättyessä kaikkiaan 1 561.8 miljoonaa markkaa. Kasvu edellisen vuoden lopusta oli 346.3 miljoonaa eli 28.5 prosenttia. Siirtotilien saldo ilman valtion ja rahalaitosten saatavia oli vuoden lopussa 979.2 miljoonaa markkaa. Näiden yleisön siirtotilien saldon kasvu oli 224.8 miljoonaa markkaa eli 29.8 prosenttia. Tämä osoittaa ennen muuta yhteisöjen maksuvalmiuden kevenemistä, mihin osaltaan vaikuttivat yritysten suhdanne- ja investointitalletusten nostot Suomen Pankista ja ulkomainen luotonotto.

Siirtotilejä oli vuoden 1972 päättyessä 121 713. Näistä oli valtion tilejä 10 306. Tilejä avattiin vuoden aikana 6 463.

Siirtotilitapahtumien luku oli vuonna 1972 yhteensä 109.2 miljoonaa ja nousu edellisestä vuodesta 10.5 prosenttia. Suurin yhtenä päivänä käsitelty tapahtumamäärä ylitti miljoonan kappaleen rajan. Tilitapahtumien arvo oli toimintavuonna 256.3 miljardia markkaa ja nousua edellisestä vuodesta 17.2 prosenttia.

Valtion postisiirtotileillä oli vuoden lopussa varoja kaikkiaan 415.4 miljoonaa markkaa. Valtion osuus siirtotilien päivittäisestä keskisaldosta oli 28.4 prosenttia ja siirtoliikkeen tilitapahtumista 25.6 prosenttia.

Luotonanto

Postipankin luotonanto kertomusvuoden päättyessä oli kaikkiaan 2 728.0 miljoonaa markkaa. Kasvu edellisen vuoden lopusta oli 442.6 miljoonaa markkaa eli 19.4 prosenttia. Valtion obligaatioiden saldo pieneni. Luotonanto muille kasvoi 26.0 prosenttia. Erityisen voimakkaasti lisääntyivät yksityishenkilöiden asunoluotot ja opintolainat. Antolainauksen lisäyksen mahdollisti etenkin ripeästi kasvanut ottolainaus yleisöltä.

Pitkä- ja lyhytaikaiset velkakirjalainat, vekselit ja siirtotililuotot käsittävä antolainaus muille kuin rahalaitoksille oli vuoden vaihteessa 2 244.8 miljoonaa markkaa nousten edellisen vuoden lopusta 498.2 miljoonalla markalla eli 28.5 prosenttia. Pitkäaikaisten lainojen saldon kasvu oli nopeampaa kuin lyhytaikaisten luottojen.

Obligaatiosalkun kirjanpitoarvo oli toimintavuoden alussa kaikkiaan 500.6 miljoonaa markkaa ja vuoden päättyessä 477.6 miljoonaa markkaa. Valtion obligatioluotto oli vuoden 1972 päättyessä 427.4 miljoonaa markkaa. Yksityisten obligaatioiden saldo oli vastavasti 50.2 miljoonaa markkaa.

Henkilöluotoista on 59 prosenttia asunto-osake- ja kiinteistölainoja. Sekä suhteellisesti että markkamääräisesti kasvoivat eniten opintolainat, joiden saajien piiriä laajennettiin syksystä lähtien. Opintotukilainoja myönnettiin vuonna 1972 yhteensä 57 miljoonaa markkaa ja 18 113 kappaletta; näistä korkeakouluopiskelijoille 6 007 lainaa. Opintolainojen saldo oli vuoden vaihteessa 111 miljoonaa markkaa.

Postgirot

Tillgodohavandena på girokonton utgjorde vid verksamhetsårets slut 1 561.8 miljoner mark. Ökningen från slutet av föregående år var 346.3 miljoner mark eller 28.5 procent. Girokontonas saldo, utan statens och penninginrättningarnas tillgodohavanden, var vid årets slut 979.2 miljoner mark. Saldoökningen för dessa allmänhetens girokonton var 224.8 miljoner mark och 29.8 procent. Detta avspeglar framför allt lättningen i samfundens likviditet, som delvis berodde på att företagen kunde lyfta sina konjunktur- och investeringsdepositioner i Finlands Bank samt på tillgången på utländska krediter.

Vid slutet av år 1972 var girokontonas antal 121 713 varav 10 306 var statens konton. Under året öppnades 6 463 nya konton.

Antalet transaktioner på girokontona var år 1972 sammanlagt 109.2 miljoner och ökningen 10.5 procent. Det största antalet transaktioner som behandlades under en dag överskred enmiljonsgränsen. Transaktionernas värde under verksamhetsåret var 256.3 miljarder mark vilket innebar en ökning med 17.2 procent jämfört med år 1971.

På statens postgirokonton fanns vid årets slut sammanlagt 415.4 miljoner mark. Statens andel av girokontonas genomsnittliga dagssaldo utgjorde 28.4 procent och av giro rörelsens transaktioner 25.6 procent.

Kreditgivningen

Postbankens kreditgivning uppgick vid verksamhetsårets slut till 2 728.0 miljoner mark. Ökningen från slutet av föregående år var 442.6 miljoner mark eller 19.4 procent. Statens obligationers saldo minskade. Kreditgivningen till andra ökade med 26.0 procent. Speciellt kraftigt ökade de personliga bostadskrediterna och studielånen. Utlåningsökningen var möjlig främst tack vare den kraftigt ökande inlåningen från allmänheten.

Kreditgivningen till andra än penninginrättningarna, som omfattar lång- och kortfristiga skuldebrevslån, växlar och girokontokrediter, uppgick vid årsskiftet till 2 244.8 miljoner mark vilket innebär en ökning på 498.2 miljoner mark och 28.5 procent sedan utgången av år 1971. De långfristiga lånen saldo ökade snabbare än de kortfristiga krediternas.

Obligationerportföljens bokföringsvärde var vid verksamhetsårets början 500.6 miljoner mark och vid årets slut 477.6 miljoner mark. Statens obligationskredit uppgick vid utgången av år 1972 till 427.4 miljoner mark och de privata obligationerna till 50.2 miljoner mark.

Av krediterna till enskilda personer var 59 procent bostadsaktie- och fastighetslån. Själv proportionellt som beloppsmässigt ökade studielånen mest. Denna låntagargrupp utvidgades från hösten. De studiestödslån som beviljades under år 1972 steg till sammanlagt 57 miljoner mark och deras antal var 18 113 varav 6 007 beviljats högskolestuderande. Studielånens saldo var vid årets slut 111 miljoner mark.

Postipankin yksityinen luotonanto vuonna 1972 jakaantuu luotonsaajaryhmittäin seuraavasti:

Luotonsaajaryhmä*	Saldo 31. 12. 1972	
	mmk	%
Teollisuus	636	28
Rakennus- ja kiinteistöluotot	570	25
Henkilöluotot	322	14
Palveluelinkeinot	260	11
Kunnat	255	11
Voima-, sähkö- yms. laitokset	169	7
Muut luotonsaajat	88	4
	2 301	100

*) Eräiden monitoimialaisten luotonsaajien osalta on tehty ryhmitte-lyssä tarkistuksia, joten kaikkien ryhmien saldot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisen kertomuksen lukuihin.

Kuntien saamat luotot lisääntyivät 73 miljoonalla markalla ja keskimääräistä luotonannon kasvua nopeammin. Teollisuuden saamien luottojen kasvu oli 121 miljoonaa markkaa. Näistä lisääntyivät eniten puu- ja paperi- sekä koneiteollisuuden luotot. Luotto vähittäiskaupalle kaksinkertaistui.

Postipankki myönsi myös päättyneenä vuonna omista varoistaan ns. korkotukilainoja teollisuuden tuotantolaitosten, vesihuoltolaitteiden, oppilaitosten, maataloustuotteiden varastotilojen ja vientisatamien sekä eräiden ulkomaisten opintojen rahoittamiseen. Näille lainoille voidaan valtion menoarvioon merkityistä määrärahoista myöntää korkotukea, jolloin lainansaajan maksettavaksi tuleva korko jää käypää korkoa alemmaksi. Näiden luottojen saldo oli vuoden päättyessä 218.1 miljoonaa markkaa.

Postipankin keskimääräinen lainakorko oli vuoden 1972 päättyessä 7.7 % ja ylin korko oli 11 %. Asuntolainojen korko on tällä hetkellä 7 3/4 % ja opintolainojen 6 3/4 %. Jälkimmäisistä valtio maksaa korkotukea 3 3/4 %. Vuoden 1972 alussa alennettiin muiden kuin kulutus- ja tuontiluottojen korkoja 3/4 prosenttiyksiköllä.

Asuntorahoitus

Postipankin yksityisille annetuista luotoista 32 prosenttia oli vuoden lopussa suuntautunut asuntotuotannon ja asunnon hankinnan rahoitukseen. Lainat jakaantuivat seuraavasti:

	31. 12. 1972		Kasvu vuonna 1972	
	mmk		mmk	%
Lainat taloyhtiöille	495		65	15
osaketalot	334			
vuokratalot	161			
Asunnon hankintaan myön-				
netyt henkilökohtaiset				
lainat	189		54	40
osakehuoneistot	130			
omakotitalot	59			
Rakennusalan yritykset ..	55		12	28

Postipankki on perinteisesti osallistunut asuntorahoitukseen sen kaikilla eri lohkoilla. Vuoden aikana lisättiin erityisesti yksityishenkilöille asunnon hankintaan myönnettyjä lainoja. Kasvua edellisestä vuodesta oli 40 prosenttia. Asiakkaiden asunnonhankintaa palvele-

Postbankens privata kreditgivning år 1972 fördelade sig på följande sätt enligt kredittagargrupp:

Kredittagargrupp*	Saldo 31. 12. 1972	
	mmk	%
Industri	636	28
Byggnads- och fastighets-		
krediter	570	25
Personliga krediter	322	14
Servicenärningar	260	11
Kommuner	255	11
Kraft-, el-, mfl. verk	169	7
Övriga kredittagare	88	4
	2 301	100

*) För vissa kredittagare, vilka verkar inom flera branscher, har justeringar gjorts i grupperingen varför alla gruppers saldon inte är fullt jämförbara med 1971 års siffror.

Krediterna åt kommuner ökade med 73 miljoner mark, dvs. snabbare än den genomsnittliga ökningen av kreditgivningen. Krediterna till industrin växte med 121 miljoner mark. Mest ökade krediterna för trä- och pappers- samt maskinindustrin. Krediterna till detaljhandeln fördubblades.

Postbanken beviljade år 1972 ur egna medel så kallade räntestödslån för byggande av produktionsinrättningar, vattenförsörjningsanläggningar, skolor, lagerutrymmen för lantbruket och exporthamnar samt för finansiering av vissa studier utomlands. För dessa lån kan ur medel som anslagits i statsbudgeten beviljas räntestöd varvid den ränta låntagaren bör erlägga är lägre än gängse ränta. Dessa krediters saldo var vid årets slut 218.1 miljoner mark.

Postbankens genomsnittliga låneränta var vid utgången av år 1972 7.7 % och högsta räntan 11 %. Räntan på bostadslån är i detta nu 7 3/4 % och räntan på studielån 6 3/4 %. Av den sistnämnda erlägger staten i räntestöd 3 3/4 %. I början av år 1972 sänktes räntorna för andra än konsumtions- och importkrediter med 3/4 procentenhet.

Bostadsfinansieringen

Av bankens privata kreditgivning hade 32 procent vid årets slut gått till finansiering av bostadsproduktion och bostadsanskaffning. Lånen fördelade sig på följande sätt:

	31. 12. 1972		Ökning år 1972	
	mmk		mmk	%
Lån till gårdsbolag	495		65	15
aktielägenhetshus	334			
hyreshus	161			
För bostadsanskaffning be-				
viljade personliga krediter				
aktielägenheter	130	189	54	40
egnahmshus	59			
Byggnadsbranschens företag	55		12	28

Postbanken har som vanligt deltagit i bostadsfinansieringen inom alla sektorer. Under året utökades speciellt de åt privatpersoner för bostadsanskaffning beviljade lånen. Ökningen jämfört med föregående år var 40 procent. Bostadssparsystemet, som underlättar

vaa asuntosäästöjärjestelmää laajennettiin edelleen. Se käsitti yhteensä 52 rakennuskohdetta 32 paikkakunnalla eri puolilla Suomea.

Vallinneen työllisyysilanteen johdosta pankin vuokratuotannon rahoituksessa pantiin erityisesti painoa teollistuvien paikkakuntien asunnontarpeen tyydyttämiseen. Lisäksi Postipankki osallistui opiskelija-, veteraani- ja vanhusten vuokra-asuntojen rahoitukseen.

Toukokuun alussa ottivat rahalaitokset käyttöön asunnon ostajien suojajärjestelmän. Olennaisena osana järjestelmään kuuluu, että asunto-osakeyhtiöiden osakekirjat painetaan Suomen Pankin setelipainossa ja ne talletetaan päärahoittajapankkiin rakennusvaiheen ajaksi. Menettelyn avulla voidaan tehokkaasti estää ns. kaksoisosakkeiden liikkeeseen laskeminen.

Ulkomaanliike

Pankin ulkomaanliike laajeni voimakkaasti vuoden aikana. Kehittämällä edelleen ulkomaisia pankkiyhteyksiään ja yhteistyötä kirjeenvaihtajapankkiensa kanssa Postipankki on luonut kasvavat edellytykset palvella asiakkaitaan ulkomaan liiketoimissa.

Erityisen nopeaa kehitystä osoitti ulkomaan maksuliike. Tämä toiminta käsittää kansainvälisen postisiirron lisäksi kaikki kirjeenvaihtajapankkien välityksellä hoidettavat ulkomaankaupan maksutavat: shekit, maksumääräykset, perimistoimeksiannot ja remburssit. Matkavaluuttaa myyvät kaikki pankin omat konttorit. Lisäksi vaihdetaan Ruotsin ja Norjan kruunuja markoiksi myös postitointipaikoissa lähinnä rajakaupan piirissä olevilla paikkakunnilla. Asiakkaille välitettiin vuoden aikana entiseen tapaan ulkomaisia luottoja. Myös pankin ulkomaiset takaukset kasvoivat tuntuvasti.

Kansainvälisillä valuuttamarkkinoilla aiheuttivat rauhattomuutta muun muassa punnan kesäkuussa alkanut liukuminen sekä Yhdysvaltojen jatkuvat maksutasevaikeudet. Joulukuussa 1971 sovitut, väliaikaisiksi luonnehditut valuuttakurssien vaihtelurajat ovat kuitenkin toistaiseksi osoittaneet pitävyytensä. Valuuttamarkkinoilla esiintyvien epävarmuustekijöiden merkitystä on kuitenkin pienentänyt mahdollisuus termiinkaupoilla kattaa ulkomaankaupan valuuttariskit koh- tuullisin kustannuksin.

Palvelumuotojen kehitys

Luonteenomaista pankin kehitykselle oli erikois- palvelusektorilla tapahtunut runsas asiakaskunnan ja liikevaihdon lisääntyminen. Nopeasti kasvaneista maksutus- ja perimissovellutuksista voidaan mainita edellisenä vuonna käyttöön otettu vuokrankantojärjestelmä, yhdistyksiä varten kehitetty jäsenmaksusovellutus sekä kuntien, yritysten ja muiden yhteisöjen käyttämä laskujen maksatusjärjestelmä. Vuoden alusta ryhdyttiin erikoistilillepanokortteja käyttäen kantamaan kalastuksenhoitomaksut postisiirron välityksellä. Huhtikuun alussa otettiin myös Postipankissa käyttöön uudet käyttötilien shekkilomakkeet, jotka painetaan Suomen

kundernas bostadsanskaffning, utvidgades ytterligare. Det omfattade sammanlagt 52 byggnadsobjekt på 32 orter i olika delar av landet.

På grund av det rådande sysselsättningsläget lades tyngdpunkten i bankens finansiering av hyreshusproduktionen i främsta rummet på att tillfredsställa de växande industriorternas bostadsbehov. Dessutom deltog Postbanken i finansieringen av hyresbostäder för studerande, veteraner och äldre.

I början av maj tog penninginrättningarna i bruk ett skyddssystem för bostadsköpare. En väsentlig del av systemet är att bostadsaktiebolagens aktiebrev trycks i Finlands Banks sedeltryckeri och deponeras i den bank som är den huvudsakliga finansiären, under byggnads-skedet. Med hjälp av denna metod kan man effektivt förhindra utgivandet av så kallade dubbelaktier.

Utlandsrörelsen

Bankens utlandsrörelse utvidgades kraftigt under året. Genom att vidareutveckla sina utländska bankförbindelser och samarbetet med sina korrespondentbanker, har Postbanken ökat möjligheterna att betjäna kunderna i utländska affärsangelägenheter.

Den utländska betalningsrörelsen visade en synnerligen snabb utveckling. Denna verksamhet omfattar, förutom det internationella postgirot, alla utrikeshandels betalningsformer, som kan skötas genom korrespondentbankernas förmedling: checkar, betalningsuppdrag, inkassouppdrag och remburser. Resevaluta säljs av bankens egna kontor. Dessutom kan man växla svenska och norska kronor till finska mark även på postanstalterna, närmast på orter i gränshandelsområdet. Förmedlingen av utländska krediter till kunderna fortsatte under året. Också bankens utländska garantier ökade kännbart.

Bland annat pundets glidning, som inleddes i juni, samt Förenta Staternas fortsatta betalningsbalansproblem förorsakade oro på den internationella valutamarknaden. De i december 1971 fastställda fluktua-tionsgränserna för valutorna, vilka karakteriserats som tillfälliga, har dock tillsvidare visat sig förbli gällande. Betydelsen av de osäkerhetsfaktorer som uppträder på valutamarknaden har emellertid minskats av möjligheten att genom terminsaffärer täcka utrikeshandels valutarisker till skäliga kostnader.

Serviceformernas utveckling

Karakteristiska för bankens utveckling var den stora kundtillväxten och omsättningsökningen inom special-tjänstsektorn. Av de snabbt ökande betalnings- och inkasseringstillämpningarna kan nämnas hyresupp-bördssystemet, som togs i bruk år 1971, systemet för inkassering av medlemsavgifter, som utarbetats för föreningar samt systemet för betalning av inköps-fakturor, som används av kommuner, företag och andra samfund. I början av året inleddes inkasseringen av fiskevårdsavgifter med specialinbetalningskort genom postgirots förmedling. I början av april tog även Postbanken i bruk nya checkblanketter för bruks-

Pankin setelipainossa. Postipankin shekkeihin liittyy edelleen varmuutta lisäävänä tekijänä itse lomakkeessa tilinomistajan nimi ja osoite.

Postipankin ja valtiovarainministeriön yhteistyönä kehitetty valtion maksuliike- ja kirjanpitosovellutus on kuluneen vuoden aikana ollut koeluonteisena käytössä. Mukana on ollut kuusi tilivirastoa maksupisteineen ja vuoden 1973 alusta sovellutus laajenee 29 tilivirastoa käsittäväksi pysyväksi järjestelmäksi.

Lomailuliikenteen vilkastumisen myötä kasvoivat maahamme saapuneiden ruotsalaisten ja norjalaisten matkailijoiden nostot sikäläisillä postisäästökirjoilla tuntuvasti nousten 78 600 kappaleeseen. Leijonakantisen omistajien nostoja tileiltään Ruotsin, Norjan ja Tanskan posteissa oli 9 500. Kaikkiaan kohosi näiden pohjoismaisten nostojen arvo 30.3 miljoonaan markkaan eli kolmanneksella vuodesta 1971. Kun loppuvuodesta suomalaisilla postisäästökirjoilla muissa Pohjoismaissa tehtävien nostojen enimmäismäärää korotettiin 500 markasta 3 000 markkaan henkilöä ja matkaa kohden, tämän palvelumuodon merkityksen voi odottaa ensi vuonna edelleen kasvavan. Säästötilin käyttömahdollisuuksien laajentumista enteilee myös Euroopan postihallintojen yhteistyöelimen CEPT'in piirissä tehty valmistelutyö yleiseurooppalaisen postisäästökirjan käyttöön ottamiseksi.

Henkilöstö

Huhtikuun 24 päivänä allekirjoitettiin Postipankin ja Postipankin toimihenkilöt ry:n välillä ensimmäinen pankin henkilöstöä koskeva virkaehtosopimus. Sopimuksen piiriin kuuluvat päätoimisessa virkasuhteessa Postipankkiin olevat toimihenkilöt. Aikaisemmin oli virkamieslainsäädäntö esteenä virkaehtoja koskevan neuvottelu- ja sopimusmenettelyn kehittämiseksi Postipankissa työmarkkinoilla yleisesti vallitsevaa käytäntöä vastaavaksi. Kun valtion virkamiehiä edustavat järjestöt saivat vuonna 1970 virkaehtolainsäädännön myötä neuvottelu- ja sopimusjärjestelmän, on sama menettely Postipankkia koskevaan lainsäädäntöön tehdyin muutoksiin saatettu voimaan myös Postipankissa. Työsopimus-suhteessa olevan henkilöstön osalta on solmittu työehtosopimus Postipankin ja Valtion viranhaltijain ja työntekijäin liiton VVTL ry:n välillä.

Pankkiin perustettiin 1. 3. 1972 asuntoasianosasto, jonka tehtäväpiiriin kuuluvia asioita hoidettiin aikaisemmin asianmiesosaston asuntoasiain jaostossa. Pankin jatkuvassa päätoimisessa palveluksessa oli vuoden päättyessä yhteensä 3 590 henkilöä. Määrä oli 268 henkilöä eli 8.1 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Lisäys vastaa henkilöstön keskimääräistä kasvuvauhtia kymmenen viime vuoden aikana. Henkilökunnasta oli naisia 3 024 ja miehiä 566.

Henkilökunnasta osallistui noin 1 600 pankin perus-, jatko- ja täydennyskoulutukseen. Edellisten lisäksi sai talon ulkopuolella erilaista ATK-alan koulutusta runsaat 200 henkilöä. Pankki osallistui opetustoimintaan myös postilaitoksen piirissä ja järjesti postilaitoksen henkilökunnalle omia koulutus- ja tiedotustilaisuuksia.

konton. Blanketterna trycks i Finlands Banks sedeltryckeri. Postbankens checkar upptar kontoinnehavarens namn och adress, vilket ytterligare ökar deras säkerhet.

Statens betalnings- och bokföringstillämpning, som utarbetats i samarbete mellan Postbanken och finansministeriet, har under det gångna året använts i försöksyfte. Sex räkenskapsverk med sina betalningsställen deltog i systemet. Från början av år 1973 blir det permanent och utvidgas till att omfatta 29 räkenskapsverk.

I takt med den allt livligare turisttrafiken ökade de svenska och norska turisternas uttag i Finland på respektive länders postbanksböcker kännbart och uppgick till 78 600. Antalet uttag på Postbankens sparkonton på postanstalterna i Sverige, Norge och Danmark var 9 500. De nordiska uttagens värde steg till 30.3 miljoner mark vilket innebär att de ökade med en tredjedel jämfört med år 1971. Då maximibeloppet för uttag på finska postbanksböcker i slutet av året höjdes från 500 mark till 3 000 mark per person och resa, kan man vänta sig att denna serviceform kommer att få ökad betydelse under nästa år. Det förberedande arbete som utförts inom de europeiska postadministrationernas samarbetsorgan CEPT för ibruktage av en all-europeisk postsparbanksbok, förebådar också utvidgade användningsmöjligheter för sparkontot.

Personalen

Den 24 april undertecknades det första tjänstekollektivavtalet mellan Postbanken och Postbankens funktionärer som rör Postbankens personal. Avtalet berör alla funktionärer som står i tjänsteförhållande till Postbanken med tjänsten som huvudsyssla. Tidigare utgjorde tjänstemannalagstiftningen ett hinder för utvecklingen av ett förhandlings- och avtalsförfarande inom Postbanken som skulle motsvara allmän praxis på arbetsmarknaden. Då de organisationer som representerade statstjänstemännen år 1970 genom tjänstekollektivlagstiftningen fick ett förhandlings- och avtals-system, har samma förfarande med ändringar i de lagar som rör Postbanken trätt i kraft även för dennas del. För den personal som står i arbetsavtalsförhållande har ett kollektivavtal ingåtts mellan Postbanken och statens befattningshavares och arbetstgares förbund.

Den 1. 3. 1972 grundade banken en avdelning för bostadsärenden. De uppgifter som hör till dess verksamhetsområde sköttes tidigare av ombudsmanna-avdelningens sektion för bostadsärenden.

Vid årets utgång var 3 590 personer fast anställda i banken. Detta var 268 personer och 8.1 procent mera än i slutet av föregående år. Ökningen motsvarar personalens genomsnittliga tillväxt under de senaste tio åren. Av de anställda var 3 024 kvinnor och 566 män.

I bankens grund-, fortsättnings- och kompletteringsutbildning deltog sammanlagt 1 600 anställda. Utöver dessa erhöll drygt 200 personer ADB-skolning utanför banken. Banken deltog även i utbildningsverksamheten inom postverket och anordnade egen utbildning och information för dess personal.

Toimipaikat ja konekanta

Vuoden päättyessä Postipankilla oli 17 omaa konttoria: Helsingissä Hakaniemen, Kaiwokadun, Kampin ja Unioninkadun konttorit, Joensuun, Jyväskylän, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Oulun, Porin, Rovaniemen ja Tampereen konttorit, Turussa Aurakadun, Brahenkulman ja Hämeenkadun konttorit sekä Vaasan konttori. Lisäksi toimii Unioninkadun konttorin alaisena pankkiauto Helsingin ympäristössä.

Turun Postipankki-Hämeenkatu ja Suomen Pankin konttorin yhteyteen perustettu Postipankki-Joensuu avasivat ovensa yleisölle vuoden 1972 aikana. Joensuun konttorin toiminta-alueena on Pohjois-Karjalan lääni. Omia kassoja ei uudessa konttorissa ole, vaan kassatyöstä huolehtii Suomen Pankin konttori. Kuopion, Oulun, Rovaniemen ja Turun konttorit toimivat pääkonttorin ohella siirtoliikkeen alueellisina keskuksina. Pankin tehtäviä hoidetaan myös Suomen Pankin 13 konttorissa.

Pääosa Postipankin rahaliikkeestä tapahtuu kuitenkin posti- ja lennätinhallituksen alaisten posti- ja lennätintuimipaikkojen välityksellä. Vuoden 1972 päättyessä pankin tehtäviä hoiti 2 966 postitoimipaikkaa, minkä lisäksi 52 lennätintuimipaikkaa tarjoaa rajoitettua pankkipalvelua sinä aikana, jolloin posti on suljettuna. Pankin palvelupisteitä oli siten vuoden lopussa kaikkiaan 3 049.

Kertomusvuoden aikana hankittiin Tampereen Hervannan kaupunginosasta tontti postisiirron kuudetta kirjauskeskusta varten, jonka on määrä aloittaa toimintansa vuoden 1974 aikana. Uuden kirjauskeskuksen vaikutuspiiri tulee käsittämään paitsi Tampereen ja sen ympäristön myös Pohjanmaan ja Keski-Suomen. Kirjaustoiminnan lisäksi on Tampereella tarkoitus aloittaa eräiden siirto- ja säästöliikkeen asiakaspalvelutehtäviin liittyvien palvelumuotojen hoito.

Pankin toimitilat laajenivat edelleen vuoden aikana. Fabianinkatu 6:ssa saatiin peruskorjaus- ja muutostyöt päätökseen, jolloin pääkonttori sai 3 000 m² lisätiloja. Fabianinkatu 6:n ja Unioninkatu 18:n yhteydet pääkonttorin muihin osiin järjestettiin Fabianinkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun alittavilla tunneleilla.

Pankin tietokonelaitteistoa kehitettiin edelleen vaihtamalla suuret keskusyksiköt nopeampiin IBM 370/145 tyyppisiin tietokoneisiin sekä lisäämällä ulkoisten muistiyksiköiden suorituskykyä nopeammilla magneettinauhayksiköillä. Pankissa aloitettiin myös tietojen kaukosiirtotoiminta varustamalla osa konttoreista tietokoneeseen jatkuvassa yhteydessä olevilla kyselypäätteillä, joilla suoritettiin tililtänostojen saldovarmistus. Tietokoneaikaa säästävän, magneettinauhalta suoraan mikrofilmille tulostavan COM-laitteiston avulla ryhdyttiin pankin sisäisten tehtävien ohella hoitamaan myös eräitä asiakaspalvelutehtäviä. Laitteisto tarjoaa hyvät mahdollisuudet jatkokehitykselle.

Osakkuus erityisluottolaitoksissa

Postipankki on osakkaana eräissä rahoitusmarkkinoiden kehittämiseksi perustetuissa yhtiöissä. Pankki omis-

Kontoren och maskinparken

Vid årets utgång hade Postbanken 17 egna kontor: kontoren vid Brunnsgränden, i Hagnäs, vid Kampen och vid Unionsgatan i Helsingfors, kontoren i Björneborg, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Rovaniemi, Tammerfors, Uleåborg, Vasa och Villmanstrand samt kontoren vid Auragatan, Brahehörnet och Tavastgatan i Åbo. Dessutom finns det en bankbuss som betjänar Helsingfors omgivning och som lyder under kontoret vid Unionsgatan.

Kontoret vid Tavastgatan i Åbo och kontoret i Joensuu i anslutning till Finlands Banks kontor på orten, öppnades för allmänheten under år 1972. Joensuukontorets verksamhetsområde är norra Karelen län. Kontoret har inga egna kassar utan kassarbetet sköts av Finlands Banks kontor i Joensuu. Kontoren i Kuopio, Rovaniemi, Uleåborg och Åbo fungerar vid sidan av huvudkontoret som distriktscentraler för giroörelsen. Bankens uppgifter handhas även av Finlands Banks 13 kontor.

Huvuddelen av bankens penningrörelse sker dock genom förmedling av post- och telegrafanstalter, som lyder under post- och telegrafstyrelsen. Vid utgången av år 1972 sköttes bankens uppgifter av 2 966 postanstalter och dessutom erbjuder 52 telegrafanstalter begränsad bankservice under den tid då posten är stängd. Banken hade således vid årets slut 3 049 servicepunkter.

Under verksamhetsåret anskaffades en tomt i Hervanta stadsdel i Tammerfors för postgirots sjätte bokföringscentral, som beräknats inleda sin verksamhet före slutet av år 1974. Den nya bokföringscentralens verksamhetsområde kommer att, förutom Tammerfors och dess omgivning, även omfatta Österbotten och mellersta Finland. Utöver bokföringsarbetet har man för avsikt att i Tammerfors sköta vissa serviceformer som hänför sig till giro- och sparrörelsens kundservice.

Bankens utrymme utvidgades ytterligare under året. I fastigheten Fabiansgatan 6 slutfördes grundreparations- och ändringsarbetena och huvudkontoret erhöi 3 000 m² tilläggsutrymme. Förbindelserna mellan Fabiansgatan 6 och Unionsgatan 18 samt huvudkontorets övriga delar ordnades genom tunnlar under Fabiansgatan och Norra Magasinsgatan.

Bankens datorutrustning utökades genom att de stora centralenheterna utbyttes mot nya och snabbare datorer av typ IBM 370/145 samt genom att öka minnesenheternas kapacitet med snabbare magnetbandsenheter. I banken inleddes också fjärröverföringen av data då en del kontor utrustades med terminaler som står i ständig kontakt med en av huvudkontorets datorer och används för saldokontroll vid uttag från konto. Med hjälp av COM-anläggningen som överför data från magnetband direkt till mikrofilm och härigenom sparar datortid, började man vid sidan av bankens interna uppgifter även sköta vissa kundserviceuppgifter. Anläggningen erbjuder goda möjligheter för fortsatt utveckling.

Delägarskap i specialkreditinrättningar

Postbanken är aktionär i några bolag som grundats för att utveckla finansieringsmarknaden. Banken inne-

taa kolmanneksen Mortgage Bank of Finland Oy:n 27 miljoonan markan osakepääomasta. Lisäksi se on osakkaana Teollistamisrahasto Oy:ssä, Matkailun Kehitysrhasto Oy:ssä, Kehitysaluerahasto Oy:ssä ja Sponsor Oy:ssä.

Toiminnan tulos

Tulostaseen tuotoissa ja kuluissa korot olivat suurin erä. Korkotuotot olivat 233.0 miljoonaa markkaa ja korkokulut 82.0 miljoonaa markkaa. Palkat ja eläkkeet nousivat 63.9 miljoonaa markkaan eli 22 prosentilla. Korvaukset postilaitoksen toimenpiteistä olivat yhteensä 38.1 miljoonaa markkaa. Tästä määrästä oli asiakkaiden suorittamia tilinkäyttömaksuja 11.2 miljoonaa markkaa. Postipankin osuus korvauksesta postilaitokselle ja sen henkilökunnalle postimaksut mukaanluettuna oli 26.8 miljoonaa markkaa.

Yhteensä nousivat tilivuoden tuotot 251.9 miljoonaa markkaan eli 18.3 prosenttia ja kulut 239.3 miljoonaa markkaan eli 19.1 prosenttia. Tilivuoden voitto oli 12.5 miljoonaa markkaa.

Arvostuserät ja vararahasto

Sijoitusomaisuuden kirjanpitoarvo on tilinpäätöksessä korotettu hankintamenon suuruiseksi. Arvonkorotuksesta on 37.1 miljoonaa markkaa siirretty arvostuseriin ja sieltä edelleen vararahastoon, jonka arvoksi omaisuustaseessa tulee siten 193.9 miljoonaa markkaa.

Pankin omaisuustase päättyy 4 137.2 miljoonaa markkaan vastaavan summan oltua edellisen vuoden lopussa 3 332.3 miljoonaa markkaa.

Hallitus ja johtokunta

Postipankin hallitukseen kuuluivat huhtikuun 17 päivään 1972 asti puheenjohtajana Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtaja Mauno Koivisto, varapuheenjohtajana pääjohtaja Esa Kaitila sekä jäseninä valtiosihteeri Paul Paavela, pääjohtaja Oiva Saloila, kansanedustaja Paavo Aitio, pankinjohtaja Päiviö Hetemäki, puheenjohtaja Niilo Hämäläinen, valtiotieteen tohtori Ahti Karjalainen ja pääministeri Rafael Paasio.

Huhtikuun 6 päivänä tapahtuneessa esittelyssä valtioneuvosto nimitti Postipankin hallitukseen kolmen vuoden ajaksi huhtikuun 18 päivästä 1972 lukien puheenjohtajaksi ja samalla Suomen Pankkia edustavaksi jäseneksi pankin johtokunnan puheenjohtajan Mauno Koiviston, varapuheenjohtajaksi ja samalla valtiokonttoria edustavaksi jäseneksi pääjohtaja Esa Kaitilan, valtiovarainministeriötä edustavaksi jäseneksi valtiosihteeri Paul Paavelan, posti- ja lennätinhallitusta edustavaksi jäseneksi pääjohtaja Oiva Saloilan sekä muiksi jäseniksi kansanedustaja Paavo Aitio, puheenjohtaja Niilo Hämäläinen, valtiotieteen tohtori Ahti Karjalainen, toimitusjohtaja Timo Laatusen ja pääministeri Rafael Paasion.

har en tredjedel av Mortgage Bank of Finland Ab:s aktiekapital på 27 miljoner mark. Dessutom är den aktionär i Industrialiseringsfonden Ab, Turismens utvecklingsfond Ab, Utvecklingsområdesfonden Ab och Sponsor Ab.

Verksamhetsresultatet

Enligt resultaträkningen utgjorde räntorna den största posten både för intäkternas och kostnadernas del. Ränteintäkterna uppgick till 233.0 miljoner mark och räntekostnaderna till 82.0 miljoner mark. Löner och pensioner steg till 63.9 miljoner mark eller med 22 procent. Ersättningsarna för postverkets åtgärder utgjorde sammanlagt 38.1 miljoner mark. Av detta belopp utgjorde kundernas in- och utbetalningsavgifter 11.2 miljoner mark. Postbankens andel av ersättningen till postverket och dess personal, inklusive portoavgifter, uppgick till 26.8 miljoner mark.

Räkenskapsårets intäkter uppgick till inalles 251.9 miljoner mark och kostnaderna till 239.3 miljoner mark vilket innebär en ökning på 18.3 respektive 19.1 procent. Räkenskapsårets vinst var 12.5 miljoner mark.

Värderegleringsposterna och reservfonden

Anläggningsstillgångarnas bokföringsvärde har i bokslutet höjts så att det motsvarar anskaffningsutgifterna. Av värdeökningen har 37.1 miljoner mark överförts till värderegleringsposterna och därifrån till reservfonden, vars värde i balansräkningen sålunda blir 193.9 miljoner mark.

Bankens balansräkning slutar på 4 137.2 miljoner mark medan motsvarande summa vid utgången av föregående år var 3 332.3 miljoner mark.

Styrelsen och direktionen

Till Postbankens styrelse hörde till den 17 april 1972 följande personer: ordförande, Mauno Koivisto, ordförande i Finlands Banks direktion, viceordförande, generaldirektör Esa Kaitila, samt statssekreterare Paul Paavela, generaldirektör Oiva Saloila, riksdagsman Paavo Aitio, bankdirektör Päiviö Hetemäki, ordförande Niilo Hämäläinen, politices doktor Ahti Karjalainen och statsminister Rafael Paasio.

Vid föredragning den 6 april utnämnde statsrådet följande personer till medlemmar i Postbankens styrelse för en period av tre år, räknat från den 18 april 1972: direktionsordförande Mauno Koivisto, ordförande och samtidigt företrädare för Finlands Bank, generaldirektör Esa Kaitila, viceordförande och samtidigt företrädare för Statskontoret, statssekreterare Paul Paavela, företrädare för finansministeriet, generaldirektör Oiva Saloila, företrädare för post- och telegrafstyrelsen samt riksdagsman Paavo Aitio, ordförande Niilo Hämäläinen, politices doktor Ahti Karjalainen, verkställande direktör Timo Laatusen och statsminister Rafael Paasio.

Valtiokonttorin pääjohtaja Esa Kaitila siirtyi eläkkeelle lokakuun 1 päivänä jättäen samalla Postipankin hallituksen varapuheenjohtajan tehtävät. Valtioneuvosto nimitti joulukuun 14 päivänä tapahtuneessa esittelyssä Postipankin hallituksen varapuheenjohtajaksi ja samalla valtiokonttoria edustavaksi jäseneksi vuoden 1973 alusta kuluva kolmivuotiskauden loppuun valtiokonttorin uuden pääjohtajan, kauppa- ja teollisuusministeri Grels Teirin.

Pääjohtaja Esa Kaitila tuli pankin hallitukseen vuonna 1962. Hallituksen varapuheenjohtajana hän toimi vuodesta 1965. Postipankki esittää pääjohtaja Kaitilalle kunnioittavan kiitoksensa hänen pankin hyväksi suorittamastaan suuriarvoisesta työstä.

Postipankin pääjohtajana ja johtokunnan puheenjohtajana on varatuomari Heikki Tuominen. Hän oli vuoden alussa helmikuun 23 päivään ja uudestaan syyskuun 4 päivästä lukien osittain virkavapaana toimissaan valtioneuvoston jäsenenä ja sisäasiainministerinä. Pääjohtajan varamiehenä on lakitieteen lisensiaatti, varatuomari Aarne Makkonen ja johtokunnan muina jäseninä johtajat ekonomi Toivo Ylipaavalniemi, ekonomi Reijo Pukonen ja filosofian lisensiaatti Raimo Saikku.

Voitto

Tulostase osoittaa vuodelta 1972 voittoa 12547985,49 markkaa. Postipankkilain 26 §:n mukaan esitetään, että puolet voitosta eli 6 273 992,74 markkaa siirretään vararahastoon. Voiton toinen puoli ehdotetaan käytettäväksi siten, että säästäväisyyden edistämiseen osoitetaan 300 000 markkaa ja valtiolle tuloutetaan 5 973 992,75 markkaa. Vararahasto tulee arvostuseristä ja voittovaroista tehdyn siirron jälkeen olemaan 200 141 537,66 markkaa.

Helsingissä, helmikuun 8 päivänä 1973

MAUNO KOIVISTO

GRELS TEIR

PAAVO AITIO

RAFAEL PAASIO

NIILLO HÄMÄLÄINEN

Generaldirektören för Statskontoret Esa Kaitila avgick med pension den 1 oktober och lämnade samtidigt uppgiften som viceordförande i Postbankens styrelse. Till viceordförande i Postbankens styrelse och samtidigt företrädare för Statskontoret från början av år 1973 till utgången av innevarande treårsperiod utnämnde statsrådet, vid föredragning den 14 december, Statskontorets nya generaldirektör, handels- och industriminister Grels Teir.

Generaldirektör Esa Kaitila inträdde i bankens styrelse år 1962 och fungerade som dess viceordförande från år 1965. Postbanken framför till generaldirektör Kaitila sitt värdsamma tack för det värdefulla arbete han utfört till fromma för banken.

Som Postbankens generaldirektör och direktionens ordförande fungerar vicehäradshövding Heikki Tuominen. Han var i början av året fram till den 23 februari och på nytt från den 4 september partiellt tjänstledig då han fungerade som medlem av statsrådet och inrikesminister. Suppleant för generaldirektören är juris licentiaten, vicehäradshövding Aarne Makkonen och övriga medlemmar i direktionen direktörerna ekonomi Toivo Ylipaavalniemi, ekonomi Reijo Pukonen och filosofie licentiat Raimo Saikku.

Årets vinst

Resultaträkningen för år 1972 utvisar en vinst på 12 547 985,49 mark. I enlighet med 28 § i lagen om Postbanken föreslås att halva vinsten eller 6 273 992,74 mark överförs till reservfonden. Vidare föreslås att den andra hälften av vinsten disponeras så att 300 000 mark anslås för sparverksamhetens främjande och 5 973 992,75 mark redovisas till statskassan. Sedan värderegleringsposterna och vinstmedlen överförts till reservfonden kommer denna att uppgå till 200 141 537,66 mark.

Helsingfors den 8 februari 1973

AHTI KARJALAINEN

OIVA SALOILA

PAUL PAAVELA

TIMO LAATUNEN

TAULUJA
TABELLER
TABLES

1. Säästötilien ja tilitapahtumien kehitys vuodesta 1887

Sparkontonas och omsättningarnas antal från och med år 1887

Savings accounts and relevant deposits and withdrawals since 1887

Vuosi År Year	Tilien luku Antal konton Number of accounts	Tilitapahtumien lukumäärä — Antal omsättningar — Number of transactions			
		Panoja Insättningar Deposits	Ottoja Uttag Withdrawals	Yhteensä Inalles Total	Tiliä kohden Per konto Per account
1887	8 718	21 859	1 147	23 006	2.64
1897	24 933	24 921	6 248	31 169	1.25
1907	60 007	66 291	25 584	91 875	1.53
1939	194 597	147 194	206 766	353 960	1.82
1945	881 485	908 674	1 060 731	1 969 405	2.23
1950	1 126 736	862 117	1 126 391	1 988 508	1.76
1955	1 352 623	1 295 164	1 411 706	2 706 870	2.00
1960	1 399 646	1 675 314	1 914 438	3 589 752	2.56
1961	1 452 246	1 958 051	2 181 266	4 139 317	2.85
1962	1 506 144	2 122 207	2 464 509	4 586 716	3.05
1963	1 537 386	2 116 952	2 531 442	4 648 394	3.02
1964	1 597 796	2 320 125	2 691 758	5 011 883	3.14
1965	1 675 585	2 509 726	2 965 305	5 475 031	3.27
1966	1 799 938	3 299 255	3 822 408	7 121 663	3.96
1967	1 960 869	4 053 932	4 823 623	8 877 555	4.53
1968	2 087 596	4 718 602	5 740 050	10 458 652	5.01
1969	2 198 687	5 243 234	6 409 722	11 652 956	5.30
1970	2 322 761	5 717 123	6 928 115	12 645 238	5.44
1971	2 447 690	6 948 177	8 340 941	15 289 118	6.25
1972	2 594 288	8 585 840	10 666 339	19 252 179	7.42

2. Säästötilisaatavien kehitys vuodesta 1887

Tillgodohavandena på sparkontona från och med år 1887

Assets of savings account holders since 1887

Vuosi År Year	Tilinomistajain saatavat — Konto- innehavarnas tillgodohavanden Assets of savings account holders	Keskimäärin — I medeltal — Average		
		saatava tiliä kohden behållning per konto assets per account	pano insättning deposit	otto uttag withdrawal
		1 000 mk	mk	mk
1887	3.38	0,38	0,20	0,88
1897	20.01	0,80	0,46	0,96
1907	73.09	1,21	0,56	1,15
1939	4 533.68	23,29	9,41	9,90
1945	50 373.85	57,14	51,41	24,32
1950	123 584.77	109,68	104,54	72,72
1955	308 361.97	227,97	149,49	116,17
1960	442 655.50	316,26	183,36	138,98
1961	502 072.79	345,72	189,31	142,69
1962	528 505.53	350,90	192,87	155,36
1963	551 862.51	358,96	204,14	161,49
1964	593 772.59	371,62	221,52	175,37
1965	644 147.68	384,43	233,31	180,48
1966	717 738.33	398,76	235,00	183,58
1967	783 885.19	399,76	259,01	203,96
1968	853 370.56	408,78	285,01	222,18
1969	920 704.72	418,75	306,82	240,48
1970	1 036 862.29	446,39	306,54	236,19
1971	1 208 507.46	493,73	306,39	234,65
1972	1 461 658.87	563,41	331,09	242,78

3. Uudet säästötilallettajat vuosina 1940—72

Nya innehavare av sparkonton åren 1940—72

New savings account holders 1940—72

Vuosi År Year	Miehiä Män Men		Naisia Kvinnor Women		Lapsia Barn Children		Yhteensä Inalles Total	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
1940	19 541	45.0	15 710	36.2	8 168	18.8	43 419	100
1941	18 265	40.7	16 672	37.1	9 945	22.2	44 882	100
1942	18 009	30.9	21 512	36.9	18 741	32.2	58 262	100
1943	23 859	26.7	31 584	35.3	34 075	38.0	89 518	100
1944	225 876	81.2	32 920	11.8	19 285	7.0	278 081	100
1945	285 944	80.0	49 834	14.0	21 315	6.0	357 093	100
1946	138 735	71.0	35 548	18.2	21 204	10.8	195 487	100
1947	44 260	50.3	30 332	34.5	13 399	15.2	87 991	100
1948	27 923	34.6	27 847	34.5	25 009	30.9	80 779	100
1949	33 450	35.2	33 395	35.1	28 299	29.7	95 144	100
1950	32 874	37.1	35 069	39.6	20 583	23.3	88 526	100
1951	33 729	38.2	33 925	38.4	20 644	23.4	88 298	100
1952	37 418	37.4	31 448	31.4	31 231	31.2	100 097	100
1953	38 552	39.7	33 093	34.1	25 371	26.2	97 016	100
1954	34 160	39.0	31 789	36.3	21 632	24.7	87 581	100
1955	33 983	32.0	32 462	30.5	39 815	37.5	106 260	100
1956	39 350	34.6	35 535	31.2	38 833	34.2	113 718	100
1957	43 224	35.5	49 880	41.0	28 565	23.5	121 669	100
1958	32 161	35.6	35 604	39.4	22 542	25.0	90 307	100
1959	34 140	35.7	34 212	35.8	27 256	28.5	95 608	100
1960	36 428	36.3	36 969	36.8	26 979	26.9	100 376	100
1961	39 459	38.2	37 061	35.9	26 785	25.9	103 305	100
1962	43 537	37.8	36 848	32.0	34 720	30.2	115 105	100
1963	38 346	39.2	35 324	36.2	24 004	24.6	97 674	100
1964	56 456	46.5	42 696	35.2	22 292	18.3	121 444	100
1965	74 384	52.2	42 711	30.0	25 368	17.8	142 463	100
1966	115 921	59.8	51 220	26.4	26 864	13.8	194 005	100
1967	147 578	60.8	69 344	28.5	25 953	10.7	242 875	100
1968	131 048	56.2	74 488	31.9	27 692	11.9	233 228	100
1969	118 599	48.1	85 405	34.7	42 419	17.2	246 423	100
1970	118 998	49.4	88 029	36.6	33 745	14.0	240 772	100
1971	126 906	48.8	105 988	40.8	27 083	10.4	259 977	100
1972	157 841	53.2	103 314	34.8	35 710	12.0	296 865	100

4. Talletuskanta vuosina 1950—72

Depositionsstocken åren 1950—72

Total deposits 1950—72

Vuosi År Year	Säästötilit Sparkonton Savings accounts	Muut varsinaiset talletukset Övriga egentliga depositioner Other term deposits	Koko talletuskanta Hela depositions- stocken Total deposits
	milj. mk — million mk		
1950	123.6	15.3	138.9
1955	308.4	22.4	330.7
1960	442.7	42.6	485.2
1961	502.1	56.1	558.2
1962	528.5	78.1	606.6
1963	551.9	96.6	648.5
1964	593.8	120.1	713.8
1965	644.1	129.1	773.2
1966	717.7	145.8	863.6
1967	783.9	157.3	941.2
1968	853.4	173.8	1 027.2
1969	920.7	195.3	1 116.0
1970	1 036.9	250.8	1 287.6
1971	1 208.5	282.9	1 491.4
1972	1 461.7	344.0	1 805.6

5. Tilitapahtumat ja tilinpitäjien saamiset siirtotileillä

Omsättningar och kontoinnehavarnas tillgodohavanden i girorörelsen

Giro transactions and assets of giro account holders

Kuukausi Månad Month	Tilitapahtumat (panot ja otot) Omsättningar (inbetalningar och utbetalningar) Transactions (deposits and withdrawals)		Tilinpitäjien saamiset keski- määrin päivässä Kontoinnehavarnas tillgodo- havanden i medeltal per dag Average daily assets of giro account holders		Tilitapahtumista oli tilisiirtoja Av omsättningarna utgjorde giringarna Share of transfers		Tilisiirtojen keskimäärä Medeltalet för giringar Average of transfers
	Luku Antal Number	Määrä Belopp Amount	Kaikkiaan Inalles Total	Tiliä kohti Per konto Per account	Luku Antal Number	Määrä Belopp Amount	
		milj. mk million mk		milj. mk million mk		mk	
Tammik. — Januari	8 276 004	18 088	1 014.45	8 414	57.4	60.5	2 303
Helmik. — Februari	9 540 512	20 253	985.93	8 174	57.1	61.5	2 286
Maalisk. — Mars ...	10 067 903	21 027	1 104.44	9 154	53.3	61.4	2 407
Huhtik. — April ...	8 335 311	18 956	1 147.06	9 505	57.2	61.7	2 454
Toukok. — Maj	9 334 318	20 783	1 094.13	9 043	56.9	61.2	2 393
Kesäk. — Juni	8 827 169	21 545	1 095.96	9 035	56.3	61.8	2 676
Heinäk. — Juli	7 357 413	20 902	1 278.40	10 532	58.5	60.4	2 935
Elok. — Augusti ...	8 133 846	20 968	1 176.65	9 671	57.3	60.3	2 714
Syysk. — September	8 094 952	20 514	1 170.87	9 602	56.7	62.2	2 778
Lokak. — Oktober ..	9 410 403	22 060	1 216.69	9 959	57.7	61.3	2 493
Marrask. — November	9 563 440	22 230	1 126.04	9 207	56.8	60.6	2 479
Jouluk. — December	12 289 220	28 951	1 375.90	9 346	48.4	59.0	2 876
1972	109 230 491	256 280	1 148.88	9 160	55.8	60.9	2 561
1971	98 809 431	218 625	815.46	6 766	56.5	60.4	2 366
1970	93 139 901	192 993	756.43	6 372	55.2	58.8	2 204
1969	88 051 115	172 316	646.18	5 492	53.9	57.0	2 070
1968	83 415 764	165 161	593.87	5 111	52.3	56.8	2 151
1967	79 845 596	141 715	493.05	4 327	50.0	55.9	1 987
1966	73 866 871	127 090	438.58	3 873	47.2	55.3	2 017
1965	66 689 433	115 091	413.40	3 695	45.4	54.8	2 084
1964	60 185 410	100 934	371.30	3 359	43.5	54.8	2 113
1963	53 906 831	88 506	310.94	2 914	42.4	54.1	2 094
1962	50 511 149	78 027	259.32	2 516	41.2	53.2	1 991
1961	44 332 543	67 606	226.37	2 255	39.9	51.3	1 962
1960	39 325 353	60 070	213.62	2 242	36.8	51.0	2 007
1955	29 863 064	51 329	203.50	2 677	33.0	64.0	3 331
1950	20 066 704	28 061	142.52	4 286	27.7	63.2	3 193

6. Siirtoliikkeen tilitapahtumat vuosina 1950—72

Omsättningar i girorörelsen åren 1950—72

Giro transactions 1950—72

Vuosi År Year	Tilillepanot Inbetalningar Deposits				Tililtäotot Utbetalningar Withdrawals			
	tavalliset vanliga regular		siirrot giringar transfers		tavalliset vanliga regular		siirrot giringar transfers	
	kpl number	st. milj. mk million mk	kpl number	st. milj. mk million mk	kpl number	st. milj. mk million mk	kpl number	st. milj. mk million mk
1950	7 232 978	5 182	2 776 713	8 866	7 280 300	5 147	2 776 713	8 866
1955	10 834 568	9 238	4 930 827	16 425	9 166 842	9 240	4 930 827	16 425
1960	15 304 578	14 722	7 631 950	15 317	8 756 875	14 712	7 631 950	15 317
1961	16 614 603	16 476	8 839 697	17 339	10 038 546	16 452	8 839 697	17 339
1962	19 223 160	18 316	10 416 157	20 740	10 455 675	18 230	10 416 157	20 740
1963	20 695 352	20 364	11 426 440	23 924	10 358 599	20 295	11 426 440	23 924
1964	23 090 597	22 844	13 084 317	27 645	10 926 179	22 799	13 084 317	27 645
1965	24 703 530	26 020	15 138 522	31 543	11 708 859	25 985	15 138 522	31 543
1966	27 097 092	28 430	17 426 824	35 144	11 916 131	28 372	17 426 824	35 144
1967	27 488 927	31 249	19 946 979	39 632	12 462 711	31 202	19 946 979	39 632
1968	27 324 795	35 723	21 816 697	46 918	12 457 575	35 602	21 816 697	46 918
1969	28 403 467	37 125	23 721 348	49 114	12 204 952	36 962	23 721 348	49 114
1970	29 658 253	39 837	25 724 129	56 694	12 033 390	39 768	25 724 129	56 694
1971	30 497 147	43 418	27 898 719	66 012	12 514 846	43 211	27 898 719	66 012
1972	32 938 667	50 238	30 489 944	78 082	15 311 936	49 892	30 489 944	78 082

7. Siirtotilien omistajat elinkeinohaaran mukaan vuosina 1970—72

Kontoinnehavare efter näringsgren åren 1970—72

Giro account holders by industry 1970—72

Elinkeinohaara—Näringsgren—Industry	1970		1971		1972	
	kpl st. number	%	kpl st. number	%	kpl st. number	%
Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen — Jord- och skogsbruk med binärangar — Agriculture, forestry and fishing	6 137	5.2	6 154	5.1	6 086	5.0
Kaivannaisteollisuus — Gruvindustri — Mining	380	0.3	402	0.3	365	0.3
Tehdasteollisuus ja käsityö — Fabriksindustri och hantverk — Manufacturing	15 284	12.9	15 678	13.0	15 823	13.0
Rakennustoiminta — Byggnadsverksamhet — Construction	10 072	8.5	10 477	8.7	10 711	8.8
Sähkö-, kaasu-, vesijohto- yms. laitokset — El-, gas- och vattenverk m.m. — Electricity, gas, water etc.	525	0.4	531	0.4	487	0.4
Kauppa — Handel — Commerce	34 928	29.4	35 258	29.3	35 296	29.0
Liikenne — Samfärdsel — Communications	5 740	4.8	5 787	4.8	5 842	4.8
Palvelukset — Tjänster — Services	35 597	30.0	36 474	30.3	36 757	30.2
Elinkeinohaara tuntematon — Okänd näring — Other	10 049	8.5	9 771	8.1	10 346	8.5
Kaikki elinkeinot — Samtliga näringsgrenar — Total	118 712	100.0	120 532	100.0	121 713	100.0

8. Siirtotilien lukumäärä lääneittäin vuosina 1970—72

Antalet girokonton länsvis åren 1970—72

Distribution of giro accounts by province 1970—72

Lääni Län Province	Siirtotilit Girokonton Giro accounts					
	1970		1971		1972	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Uudenmaan — Nylands	33 041	27.8	33 262	27.7	33 835	27.9
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	16 390	13.8	16 731	13.9	16 918	13.9
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	594	0.5	599	0.5	614	0.5
Hämeen — Tavastehus	15 027	12.7	15 338	12.7	15 458	12.8
Kymen — Kymmene	7 193	6.1	7 371	6.1	7 303	6.0
Mikkelin — S:t Michels	4 884	4.1	4 963	4.1	4 990	4.1
Kuopion — Kuopio	6 268	5.3	6 294	5.2	6 329	5.2
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	4 408	3.7	4 480	3.7	4 503	3.7
Vaasan — Vasa	10 533	8.9	10 687	8.9	10 711	8.8
Keski-Suomen — Mellersta Finland	5 521	4.7	5 654	4.7	5 721	4.7
Oulun — Uleåborgs	8 857	7.5	8 970	7.5	9 007	7.4
Lapin — Lapplands	5 814	4.9	5 967	5.0	6 086	5.0
Yhteensä — Inalles — Total	118 530	100.0	120 316	100.0	121 475	100.0

9. Pankin omien toimistojen liike vuosina 1970—72

Rörelsen i bankens egna expeditioner åren 1970—72

Deposits and withdrawals in the Bank's own offices 1970—72

	1970		1971		1972	
	kpl st. number	milj. mk million mk	kpl st. number	milj. mk million mk	kpl st. number	milj. mk million mk
Säästöpanoja — Insättningar — Deposits	161 512	89	172 962	95	194 271	117
Säästötaottoja — Uttag — Withdrawals	670 140	195	814 555	226	1 046 582	293
Yhteensä — Inalles — Total	831 652	283	987 517	320	1 240 853	410
Tilillepanoja — Inbetalningar — Deposits	2 763 891	8 677	2 972 805	10 374	3 226 059	12 397
Tililtäottoja — Utbetalningar — Withdrawals	864 743	14 741	904 648	14 610	957 457	17 576
Yhteensä — Inalles — Total	3 628 634	23 419	3 877 453	24 983	4 183 516	29 973

10. Postitoimipaikkojen luku lääneittäin vuosina 1969—72

Antalet postanstalter länsvis åren 1969—72

Post offices by province 1969—72

Lääni Län Province	1969	1970	1971	1972
Uudenmaan — Nylands	318	324	332	335
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	386	389	391	389
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	29	29	29	28
Hämeen — Tavastehus	327	329	333	336
Kymen — Kymmene	195	197	200	203
Mikkelin — S:t Michels	204	206	209	207
Kuopion — Kuopio	193	192	193	194
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	184	182	183	182
Vaasan — Vasa	314	316	322	330
Keski-Suomen — Mellersta Finland	184	184	187	188
Oulun — Uleåborgs	305	307	312	311
Lapin — Lapplands	243	248	254	263
Yhteensä — Inalles — Total	2 882	2 903	2 945	2 966

11. Henkilökunta v. 1972

Personalen år 1972

Personnel 1972

Konttori Kontor Office	Vakinaisia Ordinarie Permanent		Ylimääräisiä Extraordinarie Temporary		Yhteensä Inalles Total	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor Women	Miehiä Män	Naisia Kvinnor Women	Miehiä Män	Naisia Kvinnor Women
Helsinki — Helsingfors						
Pääkonttori — Huvudkontoret — Head office	139	1 214	359	1 184	498	2 398
Hakaniemen konttori — Kontoret i Hagnäs	2	29	1	5	3	34
Kaivokadun konttori — Kontoret vid Brunngatan	2	40	3	2	5	42
Kampin konttori — Kontoret vid Kampen	2	16	1	3	3	19
Oulun konttori — Kontoret i Uleåborg	6	56	3	38	9	94
Kuopion konttori — Kontoret i Kuopio	5	62	—	41	5	103
Turun konttori — Kontoret i Åbo	9	107	4	19	13	126
Rovaniemen konttori — Kontoret i Rovaniemi	5	45	5	33	10	78
Lahden konttori — Kontoret i Lahtis	2	21	1	3	3	24
Tampereen konttori — Kontoret i Tammerfors	2	27	3	9	5	36
Vaasan konttori — Kontoret i Vasa	2	15	1	4	3	19
Lappeenrannan konttori — Kontoret i Villmanstrand	2	7	—	6	2	13
Jyväskylän konttori — Kontoret i Jyväskylä	1	14	2	4	3	18
Porin konttori — Kontoret i Björneborg	—	9	3	1	3	10
Joensuun konttori — Kontoret i Joensuu	—	6	1	4	1	10
Yhteensä — Inalles — Total	179	1 668	387	1 356	566	3 024

12. Ottolainauttilien kehitys v. 1972

Inlåningskontonas utveckling år 1972

Change in deposits in 1972

	Säästötilit Sparkonton Savings accounts	Muut varsinaiset talletukset. Övriga egentliga depositioner Other term deposits	Siirtotilit Girokonton Giro accounts
Saldo 31. 12. 1971 — Balance	1 208 507 457,43	282 926 765,91	1 215 489 052,38
Panot — Insatt 1972 — Deposits	2 842 687 977,42	1 389 009 888,63	128 320 365 861,76
Otot — Uttaget 1972 — Withdrawals	2 589 536 569,11	1 327 981 787,03	127 974 026 087,10
Saldon lisäys — Ökning — Increase in balance	253 151 408,31	61 028 101,60	346 339 774,66
Saldo 31. 12. 1972 — Balance	1 461 658 865,74	343 954 867,51	1 561 828 827,04
Tilien luku — Antal konton 31. 12. 1971 — Number of accounts	2 447 690	147 174	120 532
Tilejä avattu — Nya konton 1972 — Accounts opened	296 865	23 590	6 463
Tilejä lopetettu — Avslutade konton 1972 — Accounts closed	150 267	11 787	5 282
Tilien luku — Antal konton 31. 12. 1972 — Number of accounts	2 594 288	158 977	121 713
Panoja — Insättningar 1972 — Deposits	8 585 840	2 908 941	63 428 611
Ottoja — Uttag 1972 — Withdrawals	10 666 339	5 048 686	45 801 880
Tilitapahtumia — Omsättningar 1972 — Transactions	19 252 179	7 957 627	109 230 491

18. Pankin kehitystä osoittavia numerotietoja vuodesta 1930 (1 000 mk)
Sifferuppgifter om bankens utveckling från och med år 1930 (i 1 000 mk)
Some indicators of the Bank's development since 1930 (1 000 mk)

Joulukuun 31 p:nä Den 31 december Dec 31	Tuotot Intäkter Revenue			Kulut Kostnader Expenditure			Ylijäämä ¹⁾ Överskott Surplus	Vastattavaa Passiva Liabilities		
	Kaikkiaan Inalles Total	Siitä Därav Of which		Kaikkiaan Inalles Total	Siitä Därav Of which			Omat rahastot Egna fonder Own funds	Tilinomista- Kontoinne- Assets of	
		Korkoja Räntor Interest	Muita tuottoja Övriga intäkter Other		Hoitokus- tannuksia Förvalt- ningskost- nader Operation costs	Korkoja tallettajille Räntor åt deponen- ter Interests paid on deposits				Poistot ¹⁾ Avskriv- ningar Deprecia- tion and amounts written off
1930	175	173	2	162	10	152	—	12	71	2 423
1935	183	181	2	157	17	138	3	26	214	3 763
1939	244	239	5	208	18	174	16	37	355	4 534
1940	297	286	12	266	40	186	40	31	386	5 927
1941	443	400	43	429	98	229	103	14	400	7 550
1942	575	513	62	555	133	313	109	20	420	10 363
1943	946	859	87	916	244	503	169	30	450	16 730
1944	1 546	1 442	105	1 496	367	860	268	50	500	28 204
1945	2 394	2 227	166	2 294	588	1 360	345	100	600	50 374
1946	3 795	3 464	331	3 695	1 082	2 109	504	100	700	67 918
1947	4 897	4 542	355	4 797	1 574	2 790	433	100	800	72 901
1948	8 310	7 644	666	8 160	2 520	5 028	612	150	950	87 115
1949	10 759	9 420	1 339	10 509	3 800	6 117	593	250	1 200	109 158
1950	12 987	11 633	1 353	12 737	4 664	7 474	598	250	1 450	123 585
1951	18 788	17 214	1 574	18 438	5 890	11 840	708	350	1 800	166 098
1952	20 100	18 900	1 199	18 586	6 329	12 257	—	1 513	1 800	214 569
1953	24 503	23 267	1 236	22 020	6 338	14 563	1 119	2 483	2 400	248 853
1954	28 679	26 592	2 087	25 822	7 869	16 429	1 525	2 857	4 000	278 737
1955	35 041	32 772	2 269	31 533	9 059	19 084	3 390	3 508	6 700	308 362
1956	37 009	34 016	2 993	34 026	11 134	20 930	1 961	2 983	10 000	326 515
1957	40 166	36 674	3 492	37 310	12 543	22 760	2 006	2 857	12 900	333 046
1958	41 827	37 653	4 173	38 257	14 457	21 771	2 030	3 570	15 700	368 501
1959	41 799	37 289	4 510	37 574	16 299	19 269	2 006	4 295	19 100	401 526
1960	46 683	42 043	4 640	41 975	18 954	20 644	2 378	4 708	21 282	442 655
1961	52 930	47 741	5 189	48 077	22 275	23 377	2 425	4 853	23 636	502 073
1962	60 784	55 137	5 648	55 978	25 528	26 954	3 496	4 807	26 063	528 506
1963	68 170	60 704	7 466	63 196	30 826	28 862	3 508	4 973	28 466	551 863
1964	85 574	76 068	9 507	78 769	42 027	34 549	2 193	6 806	30 953	593 773
1965	94 396	84 915	9 482	86 119	46 170	37 066	2 883	8 277	34 355	644 148
1966	106 102	95 291	10 811	97 437	54 660	40 598	2 179	8 665	38 494	717 738
1967	122 933	110 797	12 136	114 081	65 761	46 800	1 520	8 852	42 827	783 885
1968	141 698	131 908	9 790	132 610	71 788	59 423	1 399	9 088	47 253	853 371
1969	146 180	134 200	11 980	136 097	79 417	47 965	8 715	10 083	68 201	920 705
1970	179 120	167 184	11 936	167 735	97 276	55 484	14 974	11 386	122 431	1 036 862
1971	212 919	194 731	18 188	200 995	117 305	69 300	14 390	11 924	150 795	1 208 507
1972	251 870	233 013	18 856	239 322	139 548	81 964	17 810	12 548	193 868	1 461 659

¹⁾ Sisältää arvonalennukset ja luottotappiovarauksen. — Innefattar värdeminskningar och reserveringar för kreditförluster. —
²⁾ Vuosien 1952—1971 ylijäämä jakamattomana voitto- ja tappioutililla. — Överskottet för åren 1952—1971 odelat på vinst- och
³⁾ Sisältää lainat ja saatavan rahalaitoksilta ja valtiokonttorilta. — Innefattar lånen och tillgodohavandet i penninginstitut

jien saamiset havarvas tillgodohavanden <i>the account holders</i>		Muut Övriga <i>Other</i>	Taseen loppu- summa Balansens slut- summa <i>Total liabilities</i>	Vastaavaa Aktiva <i>Assets</i>				Omat rahastot Egna fonder <i>Own funds</i>	
Muilla varsinaisilla talletustileillä På övriga egentliga depositionskonton <i>Other term deposits</i>	Siirto- tileillä På giro- konton <i>Giro accounts</i>			Kassa- ja avistavarat Kassa- och avista- medel <i>Cash and claims payable on demand</i>	Obli- gaatiot Obliga- tioner <i>Bonds</i>	Lainat *) Lån <i>Loans</i>	Muut Övriga <i>Other</i>	% varsinai- sista talle- tuksista % av egent- liga depo- sitioner <i>Per cent of term deposits</i>	Lisäys % Ökning % <i>Increase, per cent</i>
—	—	9	2 502	11	523	1 960	8	2.9	21.4
—	—	10	3 987	14	798	3 164	10	5.7	13.7
—	—	471	5 360	432	4 228	664	36	7.8	11.5
—	5 804	28	12 146	5 711	5 921	440	74	6.5	8.8
—	11 228	38	19 216	8 488	8 980	1 569	178	5.3	3.5
—	19 304	541	30 628	15 546	11 866	2 776	440	4.1	5.0
2 758	34 964	22	54 924	24 852	20 511	8 777	783	2.3	7.1
3 495	48 199	42	80 439	42 009	31 267	5 971	1 192	1.6	11.1
3 793	59 496	23 849	138 112	55 814	51 844	28 468	1 987	1.1	20.0
4 216	64 410	9 846	147 090	47 771	79 224	17 365	2 729	1.0	16.7
11 042	115 399	10 069	210 210	77 371	88 749	40 735	3 356	1.0	14.3
8 816	123 499	14 971	235 352	65 433	98 230	67 384	4 304	1.0	18.7
13 211	149 570	20 863	294 001	71 109	119 189	96 830	6 873	1.0	26.3
15 338	184 053	20 586	345 013	89 785	134 583	115 448	5 196	1.0	20.8
16 331	239 885	37 181	461 296	56 899	160 244	236 488	7 665	1.0	24.1
21 051	252 948	35 975	527 856	35 434	169 792	314 165	8 465	0.8	—
21 887	242 418	44 695	562 735	80 444	174 277	294 506	13 508	0.9	33.3
22 049	256 227	54 430	618 300	59 601	186 166	355 349	17 184	1.3	66.7
22 368	254 261	59 668	654 867	63 321	205 041	363 164	23 341	2.0	67.5
15 110	305 635	51 702	711 944	21 025	221 593	453 694	15 632	2.9	49.3
6 554	250 841	49 510	655 707	19 976	197 357	421 828	16 546	3.8	29.0
13 169	305 951	53 136	760 026	27 972	213 168	505 475	13 410	4.1	21.7
29 676	278 028	42 144	774 769	39 321	227 570	491 762	16 116	4.4	21.7
42 588	288 043	43 888	843 165	21 466	212 923	592 696	16 080	4.4	11.4
56 097	312 009	54 163	952 830	31 913	210 497	696 491	13 929	4.2	11.1
78 109	398 594	43 897	1 079 974	65 951	214 055	790 741	9 227	4.3	10.3
96 604	468 033	50 060	1 199 999	24 898	217 863	939 342	17 896	4.4	9.2
120 058	513 456	47 429	1 312 474	75 666	227 624	961 979	47 205	4.3	8.7
129 064	549 143	45 884	1 410 871	37 631	334 503	1 006 083	32 654	4.4	11.0
145 825	607 034	74 009	1 591 766	49 070	367 127	1 093 942	81 626	4.5	12.0
157 332	654 031	66 238	1 713 165	65 373	346 488	1 231 976	69 328	4.6	11.3
173 792	775 731	73 749	1 932 984	47 319	366 774	1 435 716	83 175	4.6	10.3
195 285	938 940	94 465	2 227 680	61 122	375 029	1 720 959	70 571	6.1	44.3
250 758	1 008 350	75 733	2 505 519	40 506	441 420	1 946 907	76 688	9.5	79.5
282 927	1 215 489	462 681	3 332 322	54 864	500 558	2 562 916	213 985	10.1	23.2
343 955	1 561 829	563 312	4 137 170	155 159	477 598	3 322 554	181 859	10.7	28.6

*Includes depreciation and bad debts written off.
förlusträkningen. — Surplus of the period 1952 — 1971 remains undistributed on the profits and loss account.
och hos statskontoret. — Includes loans and claims on the banking institutions and the Treasury.*

Omaisuuastase
Balance

	31. 12. 1972	31. 12. 1971
Vastaavaa — Aktiva — <i>Assets</i>		
Kassa — <i>Cash</i>	153 651 472,94	30 215 754,53
Shekkitili Suomen Pankissa — Checkräkning i Finlands Bank — <i>Cheque account at the Bank of Finland</i>	1 507 269,74	2 253 373,66
Posti- ja lennätinlaitoksen tili — Post- och telegrafverkets konto — <i>Post and Telegraph Office</i>	—	22 394 464,80
Rahalaitokset — Penninginstituten — <i>Banking institutions</i>	1 072 169 381,04	779 073 683,53
Muut lyhytaikaiset sijoitukset — Övriga kortfristiga placeringar — <i>Other short term credit</i>	320 693 458,72	317 739 854,24
Lainat — Lån — <i>Loans</i>	1 929 691 283,56	1 466 102 883,18
Obligaatiot — Obligationer — <i>Bonds</i>	477 597 938,—	500 557 515,80
Osakkeet — Aktier — <i>Shares</i>	26 179 501,48	23 274 312,18
Kiinteistöt — Fastigheter — <i>Real estate</i>	48 884 898,01	38 123 044,39
Muut varat — Övriga tillgångar — <i>Other assets</i>	35 943 047,94	149 665 895,64
Siirtyvät korot — Balanserande räntor — <i>Accrued interests</i>	10 000 000,—	—
Muut siirtyvät erät — Övriga transitoriska poster — <i>Other transfer items</i>	60 851 465,42	2 921 640,13
mk	4 137 169 716,85	3 332 322 422,08

Tulostase
Revenue and

	1972	1971
Kulut — Kostnader — <i>Expenditure</i>		
Korkokulut — Ränteutgifter — <i>Interest expenditure</i>	81 963 522,60	69 299 980,53
Palkat ja eläkkeet — Löner och pensioner — <i>Salaries and pensions</i>	63 896 771,01	52 514 468,73
Korvaukset postilaitokselle — Ersättningar till postverket — <i>Reimbursement to the Post Office</i>	38 083 610,07	31 873 468,96
Verot — Skatter — <i>Taxes</i>	1 945 235,14	1 944 070,72
Poistot ja arvonalennukset — Avskrivningar och värdeminskningar — <i>Depreciation and amounts written off</i>		
Antolainauksesta ja sijoitusomaisuudesta — På kreditgivning och investeringstillgångar — <i>Lending and investments</i>	9 011 944,40	
Kiinteistöistä — På fastigheter — <i>Depreciation on real-estate</i>	8 798 393,02	17 810 337,42
Muut kulut — Övriga kostnader — <i>Other expenditure</i>	35 622 141,73	30 973 496,38
Tilivuoden voitto — Räkenskapsårets vinst — <i>Profit for the year</i>	12 547 985,49	11 923 687,58
mk	251 869 603,46	212 918 984,81

HEIKKI TUOMINEN

AARNE MAKKONEN

TOIVO YLIPAVALNIEMI

REIJO PUKONEN

RAIMO SAIKKU

Balansräkning

Sheet

	31. 12. 1972	31. 12. 1971
Vastattavaa — Passiva — <i>Liabilities</i>		
Talletukset — Depositionsräkning — <i>Deposit accounts</i>	1 805 613 733,25	1 491 434 223,34
Siirtotilit — Giroräkning — <i>Giro accounts</i>	1 561 828 827,04	1 215 489 052,38
Valtiokonttorin tili — Statskontorets konto — <i>Treasury</i>	338 446 428,20	166 177 660,44
Posti- ja lennätinlaitoksen tili — Post- och telegrafverkets konto — <i>Post and Telegraph Office</i>	9 319 080,12	—
Ulkona olevat shekit — Utestående checkar — <i>Cheques outstanding</i>	38 228 258,22	19 129 512,88
Matkalla olevat pääomaerät — Inkommande kapitalposter — <i>Items in course of transit</i>	32 478 945,66	45 981 374,59
Muut velat — Övriga skulder — <i>Other liabilities</i>	97 243 037,66	187 693 018,—
Siirtyvät erät — Transitoriska poster — <i>Transfer items</i>		
Siirtyvät korot — Balanserande räntor — <i>Interest items</i>	16 891 659,45	
Muut siirtyvät erät — Övriga transitoriska poster — <i>Other transfer items</i>	30 704 216,84	
Vararahasto — Reservfond — <i>Reserve fund</i>	193 867 544,92	150 794 655,79
Tilivuoden voitto — Räkenskapsårets vinst — <i>Profit for the year</i>	12 547 985,49	11 923 687,58
	mk	
	4 137 169 716,85	3 332 322 422,08
Vastuositoumukset — Ansvarsförbindelser — <i>Guarantees</i>	129 331 439,—	95 171 344,—

Resultaträkning

Expenditure

	1972	1971
Tuotot — Intäkter — <i>Revenue</i>		
Korkotuotot — Ränteintäkter — <i>Interest receipts</i>	233 013 227,29	194 730 776,86
Tilinkäyttömaksut — In- och utbetalningsavgifter — <i>Fees for payments in and out</i> ..	11 240 101,81	9 147 769,34
Muut tuotot — Övriga intäkter — <i>Other revenue</i>	7 616 274,36	9 040 438,61
	mk	
	251 869 603,46	212 918 984,81

MAUNO KOIVISTO

GRELS TEIR

AHTI KARJALAINEN

PAAVO AITTO

OIVA SALOILA

RAFAEL PAASIO

PAUL PAAVELA

NILO HÄMÄLÄINEN

TIMO LAATUNEN